

НАРЕДБА № 22 ОТ 23 АВГУСТ 2019 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА "СЪТРУДНИК СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ"

В сила от 10.09.2019 г.

Издадена от министъра на образованието и науката

Обн. ДВ. бр.71 от 10 Септември 2019г.

Раздел I. Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя държавният образователен стандарт (ДОС) за придобиването на квалификация по професията 762020 "Сътрудник социални дейности" от област на образование "Социални услуги" и професионално направление 762 "Социална работа и консултиране" съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавният образователен стандарт за придобиването на квалификация по професията 762020 "Сътрудник социални дейности" съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на трета степен на професионална квалификация за специалностите 7620201 "Социална работа с деца и семейства в риск" и 7620202 "Социална работа с деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания".

Чл. 3. Въз основа на ДОС по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3, т. 2, 3 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват типови учебни планове за ученици, учебни планове за лица, навършили 16 години, и учебни програми за обучението по специалностите по чл. 2.

Раздел II. Съдържание на държавния образователен стандарт

Чл. 4. (1) Държавният образователен стандарт по чл. 1 определя изискванията към кандидатите, описанието на професията, единиците резултати от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

(2) Държавният образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията 762020 "Сътрудник социални дейности" включва общата, отрасловата и специфичната професионална подготовка с необходимите професионални компетентности, които гарантират на обучаемия възможността за упражняване на професията след завършване на обучението.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. (1) Типовите учебни планове по чл. 3, разработени въз основа на тази наредба, се прилагат от учебната 2019/2020 г. за учениците, които от тази година започват обучението си за придобиване на професионална квалификация по професията.

(2) Учениците, които са приети за обучение за придобиване на професионална квалификация по професията в системата на училищното образование до учебната

2018/2019 г. включително, се обучават и завършват обучението си по учебните планове и учебните програми, които са действали при постъпването им.

(3) Лицата, навършили 16 години, които към влизане в сила на тази наредба се обучават в квалификационен курс, завършват обучението си по учебните планове и учебните програми, по които са започнали.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 22, ал. 6 във връзка с ал. 2, т. 6 от Закона за предучилищното и училищното образование и отменя Наредба № 28 от 2010 г. за придобиване на квалификация по професията "Сътрудник социални дейности" (ДВ, бр. 66 от 2010 г.).

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение към чл. 2

Държавен образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията "Сътрудник социални дейности"

Професионално направление:				
762	Социална работа и консултиране			
Наименование на професията:				
762020	Сътрудник социални дейности			
Специалности:		Степен на професионална квалификация	Ниво по НКР	Ниво по ЕКР
7620201	Социална работа с деца и семейства в риск	Трета	4	4
7620202	Социална работа с възрастни с увреждания и хронични заболявания	Трета	4	4

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или квалификационно равнище за придобиване на степен на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО)

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията "Сътрудник социални дейности" от Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО) по чл. 6, ал. 1 (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., посл.

изм. със Заповед № РД-09-296 от 19.02.2018 г.) изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

за ученици - завършено основно образование;

за лица, навършили 16 години - придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или придобито средно образование.

Изискванията за входящо минимално квалификационно равнище при продължаващо професионално обучение с придобиване на трета степен на професионална квалификация е придобита втора степен на професионална квалификация по професия от област на образование "Социални услуги".

Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

1.2. Валидиране на професионални знания, умения и компетентности

Придобиването на квалификация по професията "Сътрудник социални дейности" или по част от нея чрез валидиране на придобити с неформално или информално учене резултати от ученето се осъществява съгласно Наредба № 2 от 2014 г. за условията и реда за валидиране на професионални знания, умения и компетентности, издадена от министъра на образованието и науката (ДВ, бр. 96 от 2014 г.).

2. *Описание на професията*

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Сътрудникът социални дейности участва в изпълнението на социални дейности, информира, проучва, подпомага планирането на мерки и дейности, подпомага извършването на социална работа, включително мобилна, познава и прилага законовите и подзаконовите нормативни актове в сферата на социалното подпомагане чрез социални помощи и социални услуги, закрилата на детето, семейните помощи за деца и интеграцията на хората с увреждания, извършва административно-документална работа.

Дейностите, които извършва, са насочени към подпомагане на специалистите по социални дейности при осигуряване на правата и при предоставянето на социални услуги на лицата, с които работят. Сътрудникът социални дейности оказва съдействие на различни институции и звена, работещи с деца, с възрастни хора и хора с увреждания и хронични заболявания, бездомни хора и др. Изпълнява указанията на ръководителя/доставчика на социалната услуга и предписанията на специалистите с цел удовлетворяване на основните жизнени потребности на лицата.

Сътрудникът социални дейности съдейства на социалния работник в приемане на мерки за закрила на деца в риск, информира клиентите за техните права, видовете социални услуги и условията и реда за тяхното предоставяне. Подпомага специалистите в организирането и извършването на дейности, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция на деца от резидентна грижа, реализиране на социални програми за деца и семейства в риск.

Сътрудникът социални дейности съдейства на социалния работник в приемане на действия за подкрепа на възрастни хора и хора с увреждания. Консултира и информира лицата от уязвимите групи относно техните права, видовете социални услуги и условията и реда за тяхното предоставяне. Подпомага специалистите

в социалните услуги в работата по възстановяване на умения за водене на самостоятелен живот на потребителите на услугите, изготвя и осъществява индивидуални програми за социално включване, съдейства за включване в курсове за квалификация и преквалификация и други обучителни курсове и/или за намиране на работа.

Основните отговорности на сътрудника социални дейности са свързани с поддържане на различни видове регистри; поддържане на контакти и организиране на срещи със специалисти и с клиенти; подпомагане на взаимодействието между институции и звена, работещи с деца; информиране на възрастните хора относно условията и реда за ползване на социални услуги.

Сътрудникът социални дейности използва в дейността си нормативни документи, специализирана литература, компютър, телефон, факс, канцеларски пособия.

Сътрудникът социални дейности работи със социални работници, с хора със социални и личностни проблеми и с техните близки, с представители на законодателната, изпълнителната и съдебната власт.

Задълженията на сътрудника на социални дейности са свързани с познаване и прилагане на основните законови и подзаконови нормативни актове в сферата на социалното подпомагане чрез социални помощи и социални услуги, закрила на детето, интеграция на хората с увреждания, както и други, имащи отношение към изпълнение на преките задължения - Закон за социално подпомагане (ЗСП), Правилник за прилагане на Закона за социално подпомагане (ППЗСП), Закон за закрила на детето (ЗЗД), Правилник за прилагане на Закона за закрила на детето (ППЗЗД), Закон за хората с увреждания (ЗХУ), Правилник за прилагане на Закона за хората с увреждания (ППЗХУ), Закон за семейни помощи за деца (ЗСПД), Правилник за прилагане на Закона за семейни помощи за деца (ППЗСПД), Закон за социалните услуги (ЗСУ), Закон за насърчаване на заетостта (ЗНЗ), Правилник за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта (ППЗНЗ), Наредба за критериите и стандартите за социални услуги за деца (НКССУД), Тарифа за таксите за социалните услуги, финансирани от държавния бюджет, Кодекс за социално осигуряване (КСО), Семейен кодекс (СК) и др.

Сътрудникът социални дейности в своята работа е необходимо да притежава умения за общуване с различните социални групи и лица от уязвими групи, да притежава умения за работа в екип, да спазва нормите на професионалната етика и принципите на конфиденциалност в работата с клиентите.

Сътрудникът социални дейности трябва да владее техники за самоконтрол и умения за справяне със стреса на работното място.

Придобилите трета степен на професионална квалификация по професията "Сътрудник социални дейности" могат да изпълняват определен кръг от задачи в различните сектори на социалната политика; да подпомагат работата на социалния работник при проучване на положението на лицата, които са обект на социално подпомагане чрез социални помощи и социални услуги; да подпомагат взаимодействието между институциите. Сътрудникът социални дейности работи "на терен", т.е. там, където е клиентът му, и там, където има нужда от неговата помощ - в дома, в семейството.

Сътрудникът социални дейности може да работи в териториалните структури на Агенцията за социално подпомагане - регионални дирекции за социално подпомагане и дирекциите "Социално подпомагане", в различните видове социални услуги или в други форми на социално обслужване. Сътрудникът работи и в кабинет (канцелария), където приема клиентите, участва в провеждането на срещи и разговори и където се съхранява необходимата работна документация.

Работното време на сътрудника социални дейности може да бъде нормирано или с променливи граници.

Широкият спектър от социални дейности и непрекъснатото появяване на нови потребности, както и необходимостта от тяхното адекватно изпълнение изисква сътрудникът социални дейности непрекъснато да усъвършенства и повишава своята квалификация, да има мотивация за надграждане на получените знания и да проявява готовност за адаптиране към променящите се условия.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Лицата, придобили трета степен на професионална квалификация по професията "Сътрудник социални дейности", могат да продължат обучението си по друга професия от професионално направление "Социална работа и консултиране".

При продължаващото професионално обучение се организира обучение за усвояване на единиците резултати от ученето, които лицата не притежават.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД - 2011), утвърдена със Заповед № РД-01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, посл. изм. и доп. със Заповед № РД-01-1093 от 19.12.2018 г.

Съгласно НКПД - 2011 придобилите трета степен на професионална квалификация по професията "Сътрудник социални дейности" могат да заемат длъжностите:

- 3412-3001 Стажант-сътрудник, социални дейности;
- 3412-3002 Сътрудник, социална работа;
- 3412-3003 Сътрудник за социална работа с деца;
- 3412-3004 Сътрудник за социална работа в отдел "Социална закрила";
- 3412-3005 Сътрудник за социална работа със семейството;
- 3412-3006 Сътрудник, социални дейности;
- 3412-3007 Сътрудник, социални дейности (лица с аморално поведение);
- 3412-3008 Сътрудник, социални дейности за работа с лица с увреждания;
- 3412-3009 Сътрудник, социални дейности (в социална услуга);
- 3412-3010 Сътрудник, социални дейности (лица, извършили престъпления);
- 3412-3011 Сътрудник, социални дейности (община);
- 3412-3012 Сътрудник, социални дейности (в социално предприятие);
- 3412-3013 Сътрудник, социални дейности (семеино планиране);
- 3412-3014 Сътрудник, социално подпомагане и ориентиране (затвор);
- 341-3015 Сътрудник, работа със зависимости, както и други длъжности,

допълнени при актуализиране на НКПД.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ)

3.1. Списък на единиците резултати от учене (ЕРУ) и резултатите от учене (РУ) по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка - единна за всички професии с трета степен на професионална квалификация от СППОО

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)

1.1. РУ Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място

1.2. РУ Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност за опазване на околната среда

1.3. РУ Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации

ЕРУ 2. Икономика

2.1. РУ Познава основите на пазарната икономика

2.2. РУ Познава характеристиките на дейността в предприятие

ЕРУ 3. Предприемачество

3.1. РУ Познава основите на предприемачеството

3.2. РУ Формира предприемаческо поведение

3.3. РУ Участва в разработването на бизнес план

ЕРУ по отраслова професионална подготовка - единна за професиите от професионално направление "Социална работа и консултиране" - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 4. Организация на работния процес

4.1. РУ Организира работния процес

4.2. РУ Поема отговорност за качеството на работата си

ЕРУ 5. Комуникация и чужд език

5.1. РУ Общува ефективно в работния екип

5.2. РУ Води ефективна бизнес комуникация

5.3. РУ Владее чужд език по професията

ЕРУ 6. Използва информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в професионалната си дейност

6.1. РУ Обработва информация с ИКТ

6.2. РУ Осъществява комуникация посредством ИКТ

6.3. РУ Създава цифрово съдържание с ИКТ

6.4. РУ Осигурява защита на електронната среда

6.5. РУ Решава проблеми при работата с ИКТ

ЕРУ 7. Подкрепа и придружаване на потребителя

7.1. РУ Съдейства за поддържане на здравословното състояние на потребителя

7.2. РУ Оказва подкрепа в битови рискови ситуации

7.3. РУ Оказва подкрепа в битови кризисни ситуации

ЕРУ 8. Професионална комуникация и общуване

8.1. РУ Изгражда отношение на доверие с потребителя

8.2. РУ Осъществява ефективна комуникация с потребителя и с неговите близки

ЕРУ 9. Професионална етика и професионално развитие

9.1. РУ Спазва професионалната етика и съхранява емоционалното си състояние

9.2. РУ Проявява готовност за надграждане на професионалната си компетентност и развиване на личностните си качества

ЕРУ 10. Основи на социалната работа

10.1. РУ Познава същността и формите за социална работа с деца, семейства, възрастни, лица в риск и с различни увреждания

10.2. РУ Познава особеностите на личността като обект на социална работа

10.3. РУ Познава подходи и модели на социална работа

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Социална работа с деца и семейства в риск" - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 11. Социална работа с деца и семейства от рискови групи

11.1. РУ Участва в планирането на конкретните стъпки за решаване на проблема/ите

11.2. РУ Оказва съдействие и подкрепа на децата и семействата в контактите с институции и субекти

ЕРУ 12. Подходи и модели на социална работа в общността

12.1. РУ Съдейства при прилагане на превантивна социална работа

12.2. РУ Съдейства при използване на оценъчни критерии при идентифициране

на случаи

ЕРУ 13. Механизми на социална защита на деца и семейства в риск

13.1. РУ Познава нормативната база в областта на социалните услуги

13.2. РУ Прилага принципите на съвременната социална политика според действащата нормативна уредба

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Социална работа с деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания" - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 14. Механизми на социална защита на деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания

14.1. РУ Съдейства при дефинирането на проблемите и конкретните нужди на целевите групи, с които работи

14.2. РУ Прилага стандартите на социалната работа и нейната етика

ЕРУ 15. Подходи и модели на социална интеграция на деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания

15.1. РУ Съдейства за информиране на клиентите за видовете модели на социална интеграция

15.2. РУ Осъществява подкрепа на деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания при решаване на проблеми от личен и битов характер

3.2. Описание на единиците резултати от учене (ЕРУ)

ЕРУ по обща професионална подготовка - единна за всички професии с трета степен на професионална квалификация от СППОО

ЕРУ 1

Наименование на единицата:	Здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ)
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Сътрудник социални дейности
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 1.1:	Създава организация за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none">• Познава разпоредбите за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работното място• Познава средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ• Представя информация за нормативните разпоредби, касаещи осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд за конкретната трудова дейност• Представя информация за рисковете за здравето и безопасността при извършваната трудова дейност и свързани с нея трудови дейности• Представя информация за мерките за защита и средствата за

	<p>сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава разпоредбите за провеждане на инструктаж на работещите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в прилагането на мерките за предотвратяване, намаляване и ограничаване на рисковете за здравето и безопасността на работното място при различни трудови дейности • Инструктира работещите в екипа по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд (ако е приложимо) • Контролира прилагането на необходимите мерки за защита • Използва средствата за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Създава организация за изпълнение на трудовите дейности при спазване нормативните разпоредби за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд • Участва в процеса за осигуряване на безопасност при работата • Изпълнява трудовите дейности при спазване на необходимите мерки за осигуряване на безопасност • Проявява отговорност към останалите участници в трудовия процес
Резултат от учене 1.2:	Участва в създаването на организация за осъществяване на превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава разпоредбите за опазване на околната среда • Описва основните изисквания за разделно събиране на отпадъци • Познава разпоредбите за съхранение, използване и изхвърляне на опасни отпадъци
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира сортирането/съхранението на опасни отпадъци и излезли от употреба материали, консумативи и др., при спазване технологията за събиране и рециклиране
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира възможните причини за екологично замърсяване
Резултат от учене 1.3:	Създава организация за овладяването на рискови и аварийни ситуации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните рискови и аварийни ситуации • Описва основните изисквания за осигуряване на аварийна безопасност • Познава основните стъпки за действие при аварии и аварийни ситуации • Изброява видовете травми и методите за оказване на първа помощ • Познава реда за разследване на трудови злополуки

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва терминологията, свързана с аварийните ситуации • Контролира спазването на мерките за осигуряване на пожарна и аварийна безопасност • Контролира спазването на правилата за действие при аварии и аварийни ситуации • Координира действията на работния екип при аварии и опасни ситуации • Предотвратява опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа • Оказва първа помощ на пострадали при авария • Организира спазването на правилата за действие при аварии и аварийни ситуации
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира рисковете за възникване на пожар или аварийна ситуация • Участва в изготвянето на предложения за актуализиране на вътрешнофирмените правила за пожарна и аварийна безопасност • Участва в създаването на организация за овладяването на възникнал пожар и/или авария в съответствие с установените вътрешнофирмени правила за пожарна и аварийна безопасност
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее теоретични знания за: <ul style="list-style-type: none"> √ хигиенни норми; √ здравословни и безопасни условия на труд на работното място; √ превантивна дейност за опазване на околната среда; √ овладяване на аварийни ситуации и оказването на първа помощ на пострадали. <p>За средство 2:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Избира бързо и уверено най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ
--	--

ЕРУ 2

Наименование на единицата:	Икономика
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Сътрудник социални дейности
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 2.1:	Познава основите на пазарната икономика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава общата теория на пазарната икономика • Запознат е с икономическите проблеми - недостиг на ресурси, потребителски избор и други • Знае ролята на държавата в пазарната икономика • Познава видовете икономически субекти в бизнеса
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Информира се за успешни практически примери за управление на бизнеса
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да идентифицира успешни практически примери за управление на бизнеса, като обяснява ролята на всеки икономически субект, ангажиран в бизнеса
Резултат от учене 2.2:	Познава характеристиките на дейността в предприятие
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основите на пазарното търсене и пазарното предлагане • Дефинира икономически понятия - приходи, разходи, печалба, рентабилност и др.
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Обяснява икономически понятия в контекста на дейността на фирмата
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да анализира икономическите принципи в контекста на дейността на фирмата
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит/тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Казус по зададен сценарий

Условия за провеждане на оценяването:	За средства 1 и 2: • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Владее основните теоретични знания в областта на икономиката За средство 2: • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на проблема в зададения казус/сценарий

ЕРУ 3

Наименование на единицата:	Предприемачество
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Сътрудник социални дейности
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 3.1:	Познава основите на предприемачеството
Знания	• Знае същността на предприемачеството • Знае видовете предприемачески умения
Умения	• Анализира практически примери за успешно управление на дейността на фирмата
Компетентности	• Предлага нови идеи за успешно изпълнение на трудовите дейности
Резултат от учене 3.2:	Формира предприемаческо поведение
Знания	• Познава характеристиките на предприемаческото поведение • Знае видовете предприемаческо поведение
Умения	• Преценява необходимостта от промени, свързани с подобряване на процеса на работа
Компетентности	• Предлага решения за оптимизиране на трудовите дейности
Резултат от учене 3.3:	Участва в разработването на бизнес план
Знания	• Познава основните елементи, изисквания и етапи при разработване на бизнес план • Знае факторите на обкръжаващата пазарна среда
Умения	• Анализира възможностите за развитие на дейността на фирмата

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • В екип разработва проект на бизнес план
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус по зададен сценарий <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разработване на бизнес план
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1, 2 и 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основни теоретични понятия в областта на предприемачеството <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус/сценарий <p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Участва в разработването на бизнес план на фирма според изискванията на предварително дефинираното задание

ЕРУ по отраслова професионална подготовка, единна за професиите от професионално направление "Социална работа и консултиране" - трета степен на професионална квалификация
ЕРУ 4

Наименование на единицата:	Организация на работния процес
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Сътрудник социални дейности
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 4.1:	Организира работния процес
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава структурата и организацията на работната среда

	<ul style="list-style-type: none"> • Познава методи за нормиране на работния процес • Познава нормативните документи, свързани с професията • Познава планирането на ресурси, свързани с процеса на работа
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира процеса на работа • Съставя график на работните задачи • Спазва нормативните изисквания, свързани с професията
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно организира изпълнението на работните задачи • Предлага и мотивира необходимостта от промени в организацията на работата
Резултат от учене 4.2:	Поема отговорност за качеството на работата си
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете дейности в процеса на работа • Познава изискванията за изпълнение на видовете дейности • Познава начините за организация на дейностите в процеса на работа
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва етичните норми на поведение • Участва в изграждането на работната среда
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Подпомага и съдейства за създаване и поддържане на етична работна среда
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <p>√ Учебен кабинет</p>
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира основни теоретични понятия, свързани със структурата на работната среда и организацията на процеса на работа <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дефинира основни теоретични понятия в областта на видовете дейности и тяхното разпределение в процеса на работа

Наименование на единицата:	Комуникация и чужд език
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Сътрудник социални дейности
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 5.1:	Общува ефективно в работния екип
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава отделните длъжности в екипа, техните взаимоотношения и йерархични връзки
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Комуникира в работен порядък с екипа и персонала
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Комуникира ефективно с всички участници в трудовия процес съобразно работния протокол • Поема отговорности при работа в екип
Резултат от учене 5.2:	Води ефективна бизнес комуникация
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава етичните норми на комуникацията • Познава правилата за вербална и невербална комуникация • Познава тактиките на поведение на конфликтите • Познава правилата и изискванията за делова кореспонденция
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава и избягва конфликтни ситуации • Съдейства за решаване на конфликтни ситуации • Води делова комуникация - писмена и устна
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Осъществява ефективна бизнес комуникация
Резултат от учене 5.3:	Владее чужд език по професията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава професионалната терминология на чужд език
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Чете и разбира професионални текстове на чужд език (специализирана литература и др.) • Ползва чужд език при търсене на информация от интернет и други източници • Ползва чужд език (писмено и говоримо) при комуникация с партньори
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Владее чужд език на ниво, позволяващо му да осъществява ефективна комуникация по професионални теми
Средства за оценяване:	Средство 1:

	<ul style="list-style-type: none"> • Разговори на професионални теми на чужд език
Условия за провеждане на оценяването:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: <ul style="list-style-type: none"> • Комуникира свободно на чужд език в учебна или работна среда

ЕРУ 6

Наименование на единицата:	Използва информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в професионалната си дейност
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Сътрудник социални дейности
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 6.1:	Обработка информация с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява интернет търсачки и мотивира избора си • Познава употребата на филтри и оператори за търсене • Знае за съществуването на невярна или подвеждаща информация в интернет и начини за оценка на надеждността ѝ • Познава същността на уеб каналите (RSS и други) за получаване на информация • Знае начините за съхранение на цифрова информация на различни електронни носители • Знае начините за създаване на поддиректории (папки) • Изброява начините за преместване на файлове от една поддиректория (папка) в друга • Познава различни програми за възпроизвеждане на даден тип цифрово съдържание (текст, изображение, аудио, видео) • Познава различни доставчици на облачни услуги
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва търсачка за намиране на информация като прилага различни филтри и използва оператори за търсене (символи и други) • Използва уеб канали (RSS и други) за получаване на информация • Сравнява информацията в различни източници и оценява нейната

	<p>надеждност с помощта на набор от допълващи се критерии</p> <ul style="list-style-type: none"> • Записва и съхранява в различни формати цифрово съдържание (текст, изображения, аудио, видео, уеб страници и др.) по класифициран начин, използвайки поддиректории (папки) • Използва облачни услуги за съхранение на информация • Възпроизвежда записано цифрово съдържание
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владение на ИКТ при обработването на информация
Резултат от учене 6.2:	Осъществява комуникация посредством ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява доставчици на услугата електронна поща • Описва софтуер за аудио- и видеоразговори • Изброява доставчици на услуги за споделяне на файлове • Описва принципите за онлайн пазаруване и плащане • Изброява онлайн общности (социални мрежи), създадени за обмен на знания и опит в областта на професията • Обяснява предимствата от използване на електронен подпис
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва електронна поща • Използва разширени функции на софтуер за аудио- и видеоразговори • Споделя файлове, спазвайки правилата на онлайн комуникация • Използва електронни услуги като онлайн пазаруване, електронно банкиране, взаимодействие с институции и др. • Използва електронен подпис за авторизация • Обменя знания и опит в онлайн общности
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира свободно владение на ИКТ при онлайн комуникация
Резултат от учене 6.3:	Създава цифрово съдържание с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава функционалностите на софтуерите за създаване и редакция на цифрово съдържание от различен тип (текст, таблици, изображения, аудио, видео) • Познава функционалностите на редакторите за създаване и поддържане на шаблонни интернет страници и/или блогове
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Създава цифрово съдържание (текст, таблици, изображения, аудио, видео) с различни оформлениа

	<ul style="list-style-type: none"> • Редактира и оформя създадено цифрово съдържание • Използва редактори за създаване и поддръжка на шаблонни интернет страници и/или блогове
Компетентности	• Демонстрира свободно владение на ИКТ при създаването на електронно съдържание
Резултат от учене 6.4:	Осигурява защита на електронната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава рисковете за сигурността при работа онлайн • Знае функциите на защитните стени и на антивирусните програми • Познава начините за защита на файлове с криптиране или с пароли • Знае за въздействието на цифровите технологии върху околната среда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира подвеждащи и/или злонамерени съобщения и интернет страници • Активира филтри на електронна поща против нежелани съобщения • Разпознава файлове, представляващи зловреден софтуер • Променя настройките на защитната стена и на антивирусната програма • Защишава файлове с криптиране или с пароли • Прилага мерки за пестене на енергия
Компетентности	• Способен е да защити комплексно от "злонамерени" действия електронната среда, в която работи
Резултат от учене 6.5:	Решава проблеми при работата с ИКТ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава начините за решаване на рутинни проблеми при използване на цифрови технологии • Изброява начините за инсталиране/преинсталиране на операционна система и друг софтуер • Познава възможностите за актуализиране на дигиталните си компетентности
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира и инсталира най-подходящия инструмент, устройство, приложение, софтуер или услуга за решаване на проблеми • Променя настройките и опциите на операционната система или друг софтуер при решаване на проблеми
Компетентности	• Способен е самостоятелно да разреши нерутинен проблем, възникнал при работа с ИКТ
Средства за оценяване:	Средство 1:

	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с намирането на информация в интернет по зададена тема, нейното съхранение и възпроизвеждане <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със споделянето на файл в интернет пространството и изпращане на връзка (линк) за сваляне до друг потребител по електронната поща <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана със създаването, редакцията и оформлението на цифрово съдържание <p>Средство 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с противодействие срещу злонамерено електронно съобщение <p>Средство 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на задача, свързана с инсталирането, преинсталирането и промяната на настройки на устройство и съпътстващия го софтуер
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1, 2, 3, 4 и 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен/компютърен кабинет • Персонален компютър или лаптоп • Достъп до интернет
Критерии за оценяване:	<p>За средства 1, 2, 3, 4 и 5:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поставените задачи са изпълнени самостоятелно и в рамките на предварително зададеното за това време • Демонстрирани са професионални знания, умения и компетентности, свързани с употребата на ИКТ

ЕРУ 7

Наименование на единицата:	Подкрепа и придружаване на потребителя
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Сътрудник социални дейности
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4

Резултат от учене 7.1:	Съдейства за поддържане на здравословното състояние на потребителя
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава ролята и функциите си при взаимодействието между институции, семейство и потребител • Описва спецификата на различните социално значими заболявания и видовете увреждания
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подпомага потребителя да следва предписанията и назначенията на медицинските специалисти, свързани с лечебно-оздравителния режим • Придружава потребителя до лечебно или здравно заведение за извършване на медицински прегледи и/или манипулации • Подпомага потребителя при настаняване в болнично заведение • Оказва емоционална подкрепа преди и по време на престоя на потребителя в болнично заведение • При необходимост поддържа контакти с личния лекар на потребителя и с други медицински специалисти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Отговорно взаимодейства със съответните институции и лица, участващи в предоставянето на здравни услуги • Стриктно спазва инструкции и указания, проявява коректност и търпение при изпълнение на задълженията си
Резултат от учене 7.2:	Оказва подкрепа в битови рискови ситуации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основните рискове за групите потребители в тяхното ежедневие • Изброява различните форми на насилие
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава ситуации, които носят ежедневен риск за потребителя • Съдейства за избягване на рисковете • Сигнализира за упражнено насилие върху потребителя • Предприема действия за прекратяване на насилие върху потребителя • Информира близките на потребителя и доставчика на услугата за възможни рискове • Предлага мерки за преодоляването на възможни рискове • Сътрудничи при разработването на процедура за действие при рискови ситуации в ежедневието
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Стриктно прилага алгоритми и процедури за действие в различните рискови ситуации от ежедневието
Резултат от учене	Оказва подкрепа в битови кризисни ситуации

7.3:	
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва особеностите на преживяванията по време на битова криза • Дефинира реакциите при възникване на събитие, свързано с тежко заболяване, скръб, загуба и др.
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава сигнали за назряващ битов конфликт • Използва техники за разрешаване на конфликти • Отчита особеностите на преживяванията по време на битова криза • Подкрепя потребителя в трудна ситуация (тежко заболяване, скръб, загуба и др.) • Сътрудничи със специалисти (социален работник, психолог, логопед, специален педагог, психиатър и др.)
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Предприема бързи и адекватни действия за въвеждане на промени в начина на живот на потребителя с цел предотвратяване на различните рискове • Реагира адекватно на различните кризисни ситуации
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1, 2 и 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Демонстрира владееене на основни теоретични знания за спецификата на различните заболявания и видовете увреждания <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Избира най-адекватния тип поведение при зададена рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на помощ при възникване на рискова ситуация

	<p>За средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно и точно определя действията, които трябва да се предприемат при кризисна ситуация
--	---

ЕРУ 8

Наименование на единицата:	Професионална комуникация и общуване
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Сътрудник социални дейности
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 8.1:	Изгражда отношение на доверие с потребителя
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира правила за създаване на междуличностни взаимоотношения • Идентифицира техники и подходи за създаване на отношения на доверие с потребителя • Изброява основни похвати за осъществяване на емоционална подкрепа
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Отчита личностните особености на потребителя • Проявява емпатия в отношенията с потребителя • Оказва емоционална подкрепа на потребителя • Съблюдава принципите на конфиденциалност и доверителност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да изгражда и поддържа коректни отношения на доверие с потребителя на основата на уважение, зачитане на личното пространство и достойнство, право на информираност и неприкосновеност на личния живот
Резултат от учене 8.2:	Осъществява ефективна комуникация с потребителя и с неговите близки
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира етапите в процеса на общуване • Изброява различни техники и методи в общуването
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Поддържа професионални отношения с потребителя и близките му • Отчита индивидуалните характеристики на потребителя в общуването си с него • Разпознава етапите в процеса на общуване • Използва различни техники и методи в общуването си с потребителя и

	неговите близки (активно слушане, задаване на открити и затворени въпроси, вербални и невербални техники за поддържане на разговор, отразяване на чувства, обратна връзка и др.)
Компетентности	• Създава и поддържа комуникация с потребителя и неговите близки, спазвайки определените правила и норми
Средства за оценяване:	Средство 1: • Решаване на тест Средство 2: • Решаване на казус Средство 3: • Практическа задача
Условия за провеждане на оценяването:	За средства 1, 2 и 3: • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средства 1 и 2: • Демонстрира владееене на основни теоретични понятия за ефективна комуникация при предоставянето на социално-здравни услуги За средство 3: • Демонстрира владееене на основни техники и подходи за специфично общуване с различни групи потребители

ЕРУ 9

Наименование на единицата:	Професионална етика и професионално развитие
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Сътрудник социални дейности
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 9.1:	Спазва професионалната етика и съхранява емоционалното си състояние
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира професионалните ценности и етичните норми в социалната работа с деца и възрастни • Познава проявите на професионалния стрес и синдрома на "емоционално прегаряне" • Описва стереотипните модели на поведение на ползващите социална

	подкрепа
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава ситуации, в които могат да възникнат етични дилеми, и при необходимост търси съдействие от семейството, настойниците и роднините на потребителя или от професионалист • Спазва поверителност относно факти или събития, за които научава (освен в случаите на риск за потребителя) • Проявява самоконтрол за овладяване на своите настроения • Прилага различни подходи за превенция на емоционалния стрес • Спазва професионалните ценности и етичните норми в социалната работа • Спазва конфиденциалност, проявява дискретност • Отнася с уважение към другите
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Планира ефективни дейности за намаляване на емоционалния стрес, на който е изложен в работата си
Резултат от учене 9.2:	Проявява готовност за надграждане на професионалната си компетентност и развиване на личностните си качества
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва възможности за професионално развитие • Дефинира значението на работата в екип • Описва основните фактори за ефективна работа в екип • Изброява специфични начини на поведение в екипа • Описва техники за решаване на конфликти в екипа
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Предприема действия за допълнително професионално консултиране при трудности в работата с потребителя и неговите близки • Прилага техники за решаване на конфликти и вземане на решения
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Проявява инициатива за надграждане на професионалните си знания, умения и компетентности • Проявява самокритичност към своите действия и ниво на познания
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус

Условия за провеждане на оценяването:	За средства 1 и 2: • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Владее основни теоретични знания за: √ същността на социалната работа и професионалната етика √ видовете стрес и техники за справяне с тях √ подходите при работата в екип √ техниките при решаване на конфликт За средство 2: • Решава точно и вярно зададен казус по предварително дефинирани параметри

ЕРУ 10

Наименование на единицата:	Основи на социалната работа
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Сътрудник социални дейности
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 10.1:	Познава същността и формите за социална работа с деца, семейства, възрастни, лица в риск и с различни увреждания
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава целите и принципите на социалната работа • Описва различни форми на социалната работа • Дефинира субектите на социална работа и предоставяните от тях услуги • Познава стандартите и критериите за социална работа
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага основните принципи на социалната работа • Разпознава различни социални проблеми и подходи за работа с тях • Разпознава факторите за маргинализация и социално изключване на личността • Спазва законовата и подзаконовата нормативна база в областта на

	<p>социалното осигуряване и социалните услуги</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прилага стандартите и критериите за извършване на социална работа
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Точно разяснява възможностите на различните институции да предоставят социални услуги, съобразно съществуващата нормативна база • Съвместно с други специалисти прави прецизна оценка на потребностите от помощ, като планира осъществяването на конкретна намеса
Резултат от учене 10.2:	Познава особеностите на личността като обект на социална работа
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява особеностите на развитието на децата в различните възрастови периоди • Дефинира особеностите на развитието на възрастните в различните етапи от техния живот • Обяснява очакванията, социалните роли и проблеми, свързани с взаимоотношенията "личност-среда"
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Проявява личностен подход към индивидуалните различия на потребителите - деца и възрастни • Разпознава проблемите на социалното взаимодействие • Съдейства за откриването на ресурсите на личността и на средата, необходими за решаването на възникналите проблеми
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Адекватно оценява опита и силните страни на потребителите, подкрепя мотивацията им за постигане на желаната промяна, съобразно конкретната ситуация • Участва активно в екип при разработването на предложение за оптимизиране на социалното взаимодействие
Резултат от учене 10.3:	Познава подходи и модели на социална работа
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава теоретични подходи към оказването на помощ • Дефинира модели на социална работа • Определя фазите на договорния модел и изискванията за неговото прилагане
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Ориентира се в предимствата и недостатъците на различните подходи и модели на социална работа • Разпознава основните етапи на описаните модели • Спазва последователността от действия, предписани в договорния

	<p>модел</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оказва съдействие на социалния работник в дейностите по реализирането на избрания модел на социална работа
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Предоставя адекватна информация относно възможностите за оказване на помощ съобразно избрания модел на социална работа • Активно сътрудничи при планирането на ефективен помагащ процес • Активно участва в изготвянето на оценка на постигнатите резултати съобразно избрания подход и модел на помощ
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основни теоретични знания за: <ul style="list-style-type: none"> √ същността на социалната работа √ подходите при работа с деца и възрастни √ техниките при решаване на проблемни ситуации <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решава точно и вярно зададен казус по предварително дефинирани параметри

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Социална работа с деца и семейства в риск" - трета степен на професионална квалификация ЕРУ 11

Наименование на единицата:	Социална работа с деца и семейства от рискови групи
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Сътрудник социални дейности
Ниво по НКР:	4

Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 11.1:	Участва в планирането на конкретните стъпки за решаване на проблема/ите
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира особеностите на детето в риск • Описва проявленията на социално-педагогическия риск • Идентифицира основните стъпки за диагностика на социално-педагогическия риск
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава проблемите и конкретните нужди на целевите групи (деца и семейства в риск), с които работи • Спазва спецификата и насоките за реализиране на социалната работа с деца и семейства в риск в условията на определени проблеми • Съдейства на социалния работник в работата с родители за развиване на родителски умения • Създава подкрепяща среда • Прилага практически методи за установяване на причините за отделни ситуации • Проследява обратната връзка от семействата за оценка на напредъка • Предоставя информация за социалните услуги • Оказва помощ и подкрепа на децата и семействата в риск от социално изключване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Създава и поддържа комуникация с потребителя и неговите близки, спазвайки определените правила и норми • Ефективно участва в екип за интервенция и подкрепа за решаване на възникнали проблеми
Резултат от учене 11.2:	Оказва съдействие и подкрепа на децата и семействата в контактите с институции и субекти
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава действащото законодателство, свързано със защита на децата в риск • Дефинира социално-педагогическите институции за защита на децата и семействата в риск • Познава субекти, работещи с деца и семейства в риск
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва действащото законодателство • Предоставя информация за социалните услуги, предназначени за семейства в риск • Насочва семейството към институции и субекти, които могат да

	<p>съдействат в кризисната ситуация</p> <ul style="list-style-type: none"> • Придружава потребителя до съответната институция/субект • Сътрудничи при взаимодействието му със съответната институция/субект
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Отговорно подпомага взаимодействието между институциите/субектите, предлагащи социални услуги на децата и семействата в риск • Ефективно съдейства на специалистите в планирането на конкретните стъпки по оказване на подкрепа на децата и семействата в риск, спазвайки етичните норми на поведение
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основни теоретични знания за: <ul style="list-style-type: none"> √ работа по случай на закрила на дете в риск <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решава точно и вярно зададен казус по предварително дефинирани параметри

ЕРУ 12

Наименование на единицата:	Подходи и модели на социална работа в общността
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Сътрудник социални дейности
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 12.1:	Съдейства при прилагане на превантивна социална работа
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира промени в поведението на деца в случай на изоставане

	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава компетентните институции и услугите за работа с деца в риск и техните семейства • Идентифицира мерките за закрила на детето
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подпомага социалния работник в работата по превенция на изоставането на детето и реинтеграцията му в семейна среда • Предоставя на родителите информация за специализирани занимания с детето • Подпомага посредническата дейност между потребителите на социални услуги и институциите
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно работи на терен в семействата с цел превенция на рисковото поведение и за намаляване на социалното изключване • Работи в екип с медицинско лице, психолог, педагог, юрист с оглед решаване проблемите на лицата и семействата в риск
Резултат от учене 12.2:	Съдейства при използване на оценъчни критерии при идентифициране на случаи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира методи за социална работа с групи и общности • Описва етнокултурни и психологически особености на уязвими социални групи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва добри практики в грижата за семейства в риск • Прилага индивидуален подход към всеки отделен случай • Посредничи в процеса на осигуряване на достъп до социални услуги на уязвимите групи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Реагира адекватно на проблемни ситуации и търси начин на въздействие • Бързо и вярно оценява конкретните ситуации в работата и съобразно тях изпълнява трудовите си задължения, като спазва нормативните изисквания • При необходимост работи в екип с медицинско лице, психолог, педагог, юрист, като подпомага организацията на срещите с клиентите
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Работа по конкретен случай

Условия за провеждане на оценяването:	За средства 1, 2 и 3: • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	За средство 1: • Владее основни теоретични знания за: √ законодателната и регулаторната рамка за конкретната услуга √ специфики в организацията и управлението на социални услуги, нормативна рамка, принципи; делегиране на услуги; документация и документооборот √ методи за работа с общности и уязвими социални групи За средство 2: • Решава точно и вярно зададен казус по предварително дефинирани параметри За средство 3: • Изготвя точно и вярно план за действие по конкретен случай, определен в задание

ЕРУ 13

Наименование на единицата:	Механизми на социална защита на деца и семейства в риск
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Сътрудник социални дейности
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 13.1:	Познава нормативната база в областта на социалните услуги
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира нормативните документи в социалната сфера • Запознат е с действащите критерии и стандарти в социалната сфера • Познава формите на интегрирани услуги
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага разпоредбите на нормативните документи, имащи отношение към трудовата дейност • Прилага вътрешнонормативната документация • Спазва зададените критерии и стандарти в социалната сфера

	<ul style="list-style-type: none"> • Използва механизмите за взаимодействие с институциите и гражданските организации по координиране на работата по случай • Прилага защитни механизми във високорискова среда по отношение на изпълнение на служебните си задължения • Използва разнообразни методи, като интервю, наблюдение, анализ на ситуация и др., при проучване на случай • Използва различни механизми за взаимодействие с институции и неправителствени организации по координиране на работата по случай
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно работи със задължителната документация по случай, като своевременно изготвя доклади и справки за работата си • Отговорно участва в екип за извършване на оценка на потребностите на конкретните целеви групи
Резултат от учене 13.2:	Прилага принципите на съвременната социална политика според действащата нормативна уредба
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава съвременните концепции, европейски и национални стратегии, на които се основават моделите за социална работа, свързани със социалните услуги • Описва форми и методи на социалната работа
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва процедурите и правилата за работа с потребители на съответната социална услуга • Прилага методи на социална работа
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Отговорно участва в екипа за разработване на предложения за промени на наредби и правилници, свързани със социалните услуги • Качествено може да оцени извършената работа в съответствие с нормативните изисквания и приетите критерии в дейността - точност, функционалност, прецизност, качество и обем на работа и др. • Отговорно участва в периодични срещи с останалите специалисти с цел координиране на съвместната работа с потребителите
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус <p>Средство 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Работа по конкретен случай
Условия за провеждане на оценяването:	За средства 1, 2 и 3:

	<ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основни теоретични знания за: <ul style="list-style-type: none"> √ диагностиката и консултирането в социалната работа √ стандартите на социалната работа и принципите на нейната етика <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решава точно и вярно зададен казус по предварително дефинирани параметри

ЕРУ по специфична професионална подготовка за специалност "Социална работа с деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания" - трета степен на професионална квалификация

ЕРУ 14

Наименование на единицата:	Механизми на социална защита на деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Сътрудник социални дейности
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 14.1:	Съдейства при дефинирането на проблемите и конкретните нужди на целевите групи, с които работи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите на европейски и национални политики за работа с деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания • Познава видовете социални услуги за деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Съдейства при изготвяне на оценка на нуждите на деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания • Подпомага планирането на социалната работа • Прилага индивидуален подход, съобразен с конкретните потребности • Спазва установените процедури при работа с деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Проявява инициативност и такт при общуването с деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания, спазвайки етичните норми на поведение • Отговорно спазва реда и начина на консултиране на деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания относно техните права, възможности

	за ползване и обхват на социалните услуги
Резултат от учене 14.2:	Прилага стандартите на социалната работа и нейната етика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава стандартите на социалната работа и нейната етика • Изброява нормативните документи, свързани с правата на хората с увреждания и с хронични заболявания
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага различни принципи и механизми на социална защита на деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания • Спазва общия режим в организацията за съхранение и достъп до поверителна информация • Спазва стандартите в социална работа с деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания
Компетентности	• Ефективно прилага стандартите на социалната работа и професионална етика при взаимодействие с деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основни теоретични знания за: <ul style="list-style-type: none"> √ специфичните подходи и модели на социалната интеграция на деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания √ европейски и национални политики деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания √ принципи и механизми на социална защита на деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решава точно и вярно зададен казус по предварително дефинирани параметри

ЕРУ 15

Наименование на	Подходи и модели на социална интеграция на деца и възрастни с
------------------------	--

единицата:	увреждания и хронични заболявания
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Наименование на професията:	Сътрудник социални дейности
Ниво по НКР:	4
Ниво по ЕКР:	4
Резултат от учене 15.1:	Съдейства за информиране на клиентите за видовете модели на социална интеграция
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава спецификите на общуване и комуникация с деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания • Описва специфичните характеристики на социалната работа при деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания • Познава терминологията в нормативните документи за социална работа • Изброява най-често срещани и разпространени рискови фактори, предизвикващи социалнозначими заболявания сред населението
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Съдейства за организиране на работа с деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания • Информира деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания за техните права и видове социални услуги • Събира информация за здравното, емоционалното, поведенческото състояние на хората с увреждания и хронични заболявания
Компетентности	• Активно съдейства за информиране на деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания за видовете модели на социална интеграция
Резултат от учене 15.2:	Осъществява подкрепа на деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания при решаване на проблеми от личен и битов характер
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Диференцира подходите и методите на работа в условията на институционална грижа или на услуга в общността • Описва видовете технически и помощни средства
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оказва подкрепа на деца и възрастни с увреждания и хронични заболявания при настаняването в институции • Подпомага потребителите при решаване на проблеми от личен и битов характер • Предоставя информация за технически и помощни средства, облекчаващи бита на децата и възрастните с увреждания
Компетентности	• Ефективно подпомага деца и възрастни с увреждания и хронични

	<p>заболявания с цел възстановяване способността за социално функциониране</p> <ul style="list-style-type: none"> • При необходимост се включва успешно в екипи за социално-профилактична, социално-терапевтична и социално-рехабилитационна и интеграционна работа
Средства за оценяване:	<p>Средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на тест <p>Средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решаване на казус
Условия за провеждане на оценяването:	<p>За средства 1 и 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учебен кабинет
Критерии за оценяване:	<p>За средство 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основни теоретични знания за: <ul style="list-style-type: none"> √ същността и целите на социалното подпомагане, видовете социални помощи и социални услуги, както и с политиката по социално включване на Република България √ основните нормативни документи в сферата на социалното включване в Европейския съюз и Република България <p>За средство 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Решава точно и вярно зададен казус по предварително дефинирани параметри

4. Изисквания към материалната база

4.1. Учебни кабинети за обучение по теория на професията

Обзавеждането включва: работно място на обучаващия (работна маса и стол), работно място за всеки обучаван (работна маса и стол), учебна дъска (електронна), мебели (шкафове за различни цели), екран и стойки за окачване на табла, чартборд и учебно-технически средства (видеотехника, компютър, мултимедия и интернет).

Компютърен кабинет с компютър за всеки обучаван със специализирани софтуерни продукти.

Кабинет за изучаване на чужд език - работни маси за обучаваните, аудио- и визуална техника, дидактични материали, свързани с усвояването на езика.

Учебни пособия: демонстрационни макети и модели, реални образци, постери, учебни видеофилми, програмни продукти; работни тетрадки за всеки курсист с базови текстове, таблици и специфични данни за всеки от изучаваните предмети; комплект от нормативни и поднормативни документи, свързани с упражняване на професията "Сътрудник социални дейности".

4.2. Обучение по практика

Обучението по практика на професията се извършва в социални заведения,

дневни центрове, стационари, хосписи, болнични заведения, както и в офиси на държавни, общински и други институции.

Основно оборудване и обзавеждане: дневно помещение, оборудвано с оглед работата с хора с увреждания; офис, оборудван с офис техника; офис, оборудван за извършване на консултантски дейности; спални помещения; болнични стаи със съответното болнично оборудване.

Учебни пособия: видеофилми за работата на социалните работници, комплект документи с указания и правилници за дейността на различните видове социални и болнични заведения.

5. Изисквания към обучаващите

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка могат да преподават лица със завършено висше образование по съответната специалност.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), могат да преподават лица без висше образование и без професионална квалификация "учител", ако са придобили трета степен на професионална квалификация по съответната специалност при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания, умения и компетентности.